

Dyfarnu trwydded amblecs radio graddfa fach: Cymoedd Cymru

Cefndir

Mae Ofcom wedi penderfynu dyfarnu trwydded amblecs radio graddfa fach newydd ar gyfer Cymoedd Cymru i GTFM (South Wales) Ltd.

Wrth ystyried y ceisiadau y mae'n eu derbyn am drwyddedau amblecs radio ar raddfa fach, mae'n ofynnol i Ofcom ystyried pob un o'r meini prawf statudol a nodir yn adran 51(2) Deddf Darlledu 1996 fel y'i diwygiwyd gan Orchymyn Amblecs Radio Graddfa Fach a Radio Digidol Cymunedol 2019.

Mae'r rhain fel a ganlyn:

1. cwmpas yr ardal (o fewn yr ardal neu'r lleoliad a nodir yn yr hysbysiad gan Ofcom yn gwahodd ceisiadau) y bwriedir darparu gwasanaeth iddi gan yr ymgeisydd yn y cynllun technegol a gyflwynwyd yn ei gais; (adran 51(2)(a))
2. gallu'r ymgeisydd i sefydlu'r gwasanaeth arfaethedig (adran 51(2)(c));
3. dymunoldeb dyfarnu'r drwydded i ymgeisydd sydd:
  - a. yn berson sy'n darparu neu'n bwriadu darparu gwasanaeth rhaglenni sain digidol cymunedol yn yr ardal neu'r lleoliad hwnnw, neu
  - b. â pherson fel cyfranogwr sy'n darparu neu'n bwriadu darparu gwasanaeth rhaglenni sain digidol cymunedol yn yr ardal neu'r lleoliad; (adran 51(2)(ca))
4. i ba raddau y ceir tystiolaeth, ymhlith personau sy'n darparu neu'n bwriadu darparu gwasanaethau rhaglenni sain digidol cymunedol neu leol yn yr ardal neu'r lleoliad hwnnw, fod galw am, neu gefnogaeth dros, ddarparu'r gwasanaeth arfaethedig; (adran 51(2)(f)) a
5. p'un a yw'r ymgeisydd, wrth gontractio neu gynnig contractio gyda phersonau sy'n darparu neu'n bwriadu darparu gwasanaethau rhaglenni sain digidol cymunedol neu leol, wedi gweithredu mewn modd y bwriedir iddo sicrhau cystadleuaeth deg ac effeithiol wrth ddarparu'r gwasanaethau hynny. (adran 51(2)(g)).

Nid yw'r ddeddfwriaeth yn graddio'r gofynion hyn yn nhrefn blaenoriaeth, ond mae'n bosib y bydd Ofcom yn gweld bod un neu fwy o'r meini prawf yn arbennig o bwysig o ystyried nodweddion y drwydded sydd i'w dyfarnu a'r ceisiadau a gyflwynwyd ar ei chyfer.

Asesu ceisiadau

Ar 1 Medi 2020, cyhoeddodd Ofcom hysbysiad yn gwahodd ceisiadau am drwyddedau i ddarparu gwasanaethau amblecs radio ar raddfa fach mewn sawl ardal, gan gynnwys yng Nghymoedd Cymru.

Derbyniodd Ofcom un cais mewn ymateb i'w hysbysiad yn gwahodd ceisiadau ar gyfer yr ardal hon erbyn dyddiad cau'r ceisiadau, sef 23 Tachwedd 2020, gan GTFM (South Wales) Ltd ('GTFM'). Roedd copi o rannau anghyfrinachol y cais ar gael i'r cyhoedd graffu arnynt ar wefan Ofcom, a gwahoddwyd sylwadau cyhoeddus yn unol â gofynion adran 50(7).

Asesodd cydweithwyr Ofcom fanylion y ceisiadau, gan gynnwys cynnal asesiadau o'r cynllun technegol y mae'n ofynnol i'w gyflwyno fel rhan o bob cais. Gwnaed penderfyniadau gan banel penderfynu yn Ofcom mewn cyfarfod ar 12 Chwefror 2021. Buont yn ystyried y cais, sylwadau cyhoeddus a dderbyniwyd, a chyngor proffesiynol gan gydweithwyr Ofcom yn ofalus, ac yn cymhwyso'r meini prawf statudol wrth ddod i'w penderfyniad ynghylch a ddylid dyfarnu trwydded ac i bwy. Ceir crynodeb o'r rhesymau dros eu penderfyniad isod.

Mewn perthynas ag adran 51(2)(a) cynigiodd yr ymgeisydd ddefnyddio wyth trawsyrrydd i ddarparu gwasanaeth i ran orllewinol yr ardal a hysbysebwyd, gan dargedu sir Merthyr Tudful a Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf. Mae cyfrifiadau Ofcom yn nodi i hyn olygu y byddai ychydig dros 37% o'r boblogaeth oedolion yn ardal y drwydded a hysbysebwyd yn gallu derbyn y gwasanaeth. Nododd GTFM ei resymeg dros hyn, a derbyniodd y rhai a wnaeth y penderfyniad, er eu bod yn cydnabod y byddai'r ddarpariaeth a rhagwelir o fewn ardal y drwydded a hysbysebwyd yn isel, fod natur fynyddig y dirwedd yng Nghymoedd Cymru yn ei gwneud yn ardal eithriadol o anodd i'w gwasanaethu heb nifer fawr iawn o drawsryddion, a fyddai'n ychwanegu'n sylweddol at gostau cyffredinol sefydlu'r amblecs, gydag effaith ar hyfywedd economaidd. Ar y cyfan, roedd Ofcom o'r farn o dan yr amgylchiadau hyn y byddai'r dyfarniad yn dal i fod yn ddefnydd effeithlon o sbectrwm, er mai dim ond lleiafrif o'r ardal a hysbysebwyd fyddai'n derbyn y gwasanaeth arfaethedig o fewn y cyfnod o 18 mis a ganiateir i'w lansio.

Mewn perthynas ag adran 51(2)(c), ystyriodd Ofcom gynlluniau ariannol a busnes, cynlluniau technegol, yr amserlen ar gyfer cyflwyno'r ddarpariaeth, a thystiolaeth o arbenigedd a phrofiad perthnasol. Roedd Ofcom o'r farn y byddai GTFM mewn sefyllfa i sefydlu'r gwasanaeth o fewn 18 mis i ddyddiad y dyfarniad yn unol â gofynion y ddeddfwriaeth, er yn nodi bod ei gyllid arfaethedig yn dibynnu ar grantiau. Wrth ystyried y cyllid arfaethedig, cydnabuwyd bod GTFM wedi rhedeg gorsaf radio gymunedol yn yr ardal ers dros 15 mlynedd, bod ganddo brofiad o wneud cais am grantiau a'u rheoli, a bod ganddo gysylltiadau lleol da.

Mewn perthynas ag adran 51(2)(ca), nododd Ofcom y bydd GTFM, sydd eisoes â thrwydded radio gymunedol analog ar gyfer Pontypridd, yn gwneud cais am drwydded C-DSP i ddarlledu'r gwasanaeth hwn yn ddigidol. O dan y ddeddfwriaeth, mae bod yn berson sy'n cynnig darparu gwasanaeth rhaglenni sain digidol cymunedol yn yr ardal neu'r ardal honno yn nodwedd ddymunol mewn ymgeisydd.

Mewn perthynas ag adran 51(2)(f), ystyriodd Ofcom dystiolaeth o alw neu gefnogaeth gan bersonau sy'n darparu neu'n bwriadu darparu gwasanaethau rhaglenni sain digidol cymunedol neu leol yn yr ardal a hysbysebwyd, a daeth i'r casgliad bod digon o dystiolaeth o gefnogaeth i gyfiawnhau dyfarnu trwydded yng ngoleuni dyletswyddau Ofcom, sy'n gynnwys, ymhlith pethau eraill, wrth gyflawni ein swyddogaethau, i sicrhau y defnydd gorau posib o sbectrwm electromagnetig, a sicrhau bod amrywiaeth o wasanaethau radio ar gael ledled y DU.

Mewn perthynas ag adran 51(2)(g) ac yn seiliedig ar y dystiolaeth a dderbyniwyd, roedd Ofcom yn fodlon bod yr ymgeisydd, wrth gontractio neu gynnig contractio gyda phersonau sy'n darparu neu'n bwriadu darparu gwasanaethau rhaglenni sain digidol cymunedol neu leol, wedi gweithredu mewn modd y bwriedir iddo sicrhau cystadleuaeth deg ac effeithiol wrth ddarparu'r gwasanaethau hynny.

Nodir nad yw dyfarnu trwydded yn rhoi'r hawl i'r dyfarnai weithredu pob elfen o'r cynllun technegol a gyflwynwyd i Ofcom fel rhan o'r cais llwyddiannus. Bydd Ofcom yn trin cynigion yn y cynllun hwnnw, ar y sail y gwnaed y dyfarniad arni, fel pethau y mae'r ymgeisydd llwyddiannus wedi ymrwymo i'w cyflawni o fewn y cyfnod 18 mis a ganiateir rhwng dyfarnu a lansio. Fodd bynnag, am resymau cynllunio sbectrwm, mae'n bosib y bydd Ofcom yn mynnu diwygiadau i gynigion rhwng dyfarnu a rhoi'r drwydded.